

JOSEP CAMP-SANGLAS I MORER

Roda de Ter 1857 — Vic 1879

per Miquel S. SALARICH I TORRENTS

És convenient no deixar apagar el record d'aquells que passaren per la vida aportant un tribut d'assahonada activitat, encara que aquesta vida es veié obligada a reduir-se a escasses manifestacions degudes a circumstàncies imponderables.

Aquest és el cas del poeta Josep Camp-Sanglas i Morer que va néixer al terme de Roda de Ter el dia 2 de setembre de 1857 i va morir a Vic el 30 de juliol de 1879, a l'edat de 22 anys.

Volem aprofitar el centenari de la seva mort per complir un deure de recordança i no deixar caure en l'oblit la producció de qui, per la seva habilitat lírica —encara que escassa pel termini reduït que li fou permès d'actuar— és digne de figurar en qualsevol antologia i en les enciclopèdies catalanes que avui tant es prodiguen. Malauradament, la seva prematura mort no li va donar temps a esplaiar-se en l'activitat productiva de la qual va donar suficients mostres. Si aquestes haguessin pogut arribar a una amplària en consonància a una vida més llarga, de ben segur que avui figuraria en les llistes dels capdavanters de la nostra Renaixença.

La primera mostra en públic de la seva producció la trobem a «La Veu de Montserrat» el 1878 amb *Lo Plant d'En Bach de Roda*, acompanyada d'unes notes encomiàstiques que celebren el valor extraordinari del poema en la seva forma èpica exultant, la figura del personatge històric de la seva terra natal. En altres números del mateix periòdic, durant l'any 1879, insereix les poesies *Crec en Déu, Jehovà* i *Lo Cant del Saguntí*. Més tard encara, després de la seva mort, «La Veu» remembre la seva memòria publicant, el 1881, *Al jovent de Catalunya* i *Penediment* i el 1883, *Salus infirmorum*.

«La Veu del Montserrat» li dedicà amples articles necrològics en el moment del seu traspàs, signe de l'estima amb què era tingut, humanament i literàriament parlant, entre els seus redactors.

També podem seguir la trajectòria poètica de Josep Camp-Sanglas en les vetllades del «Círcol Literari». La seva primera col·laboració fou a l'Acadèmia que el 18 de juliol de 1877 el Cercle va dedicar a Mn. Jacint Verdaguier, amb motiu d'haver obtingut, en els Jocs Florals, el premi de la Diputació per la seva obra *l'Atlàntida*; vetllada promoguda per aquell grup, *El Jovent vigatà catalanista*, de grans projectes

i no menys transcendents realitats, del qual Josep Camp-Sanglas n'era un ferm puntal, sota el cabdillatge de Lluís B. Nadal i Canudes. Hi pren part amb la lectura del seu més gran poema, *Lo plant d'En Bach de Roda*. En la de l'11 d'agost, amb *Lo cant del creient*. En la del 7 d'abril del 1879 llegeix *Jehovà*. El 5 de maig aporta un poema en la sessió literàrio-musical, sessions que acostumava a celebrar el Cercle combinant la música i la poesia. En la sessió dedicada a Balmes, el 9 de juliol del mateix any, hi contribueix amb la lectura de *Lo cant del Saguntí*.

La reiteració dels principals dels seus poemes ens indiquen com eren de celebrades aquestes mostres de la seva imaginació poètica, acollides sempre amb veritable delectança.

Cal remarcar ací que a darrers de juliol del 79 moria. Això vol dir que va restar en actiu fins a les darreries de la seva vida. El record que va deixar entre els seus amics del Literari es fa palès en la continuïtat de la lectura de les seves poesies; en posteriors sessions acadèmiques, Jeroni Serdà llegeix *Imposible*, en la sessió literàrio-musical del 16 de gener de 1881, i encara en la del 4 de juliol del 1893, Lluís B. Nadal evoca el poeta amb *Lo cant del Saguntí*.

Arran de la seva mort, el Cercle Literari celebra, el dia 14 d'agost de 1879, una sessió necrològica totalment dedicada a la seva memòria. Jeroni Serdà Deniel fou encarregat del discurs necrològic i, a continuació, Lluís B. Nadal va llegir *Lo cant del Saguntí*; Jaume Collrell, *L'Esperança*; i Josep Serra i Campdelacreu, una poesia pròpia dedicada a l'homenatjat.

Aquell mateix any, sortí a la llum *La Garba Montanyesa*, recull de poesies de l'Esbart de Vic i entre les de diferents autors hi figura en Camp-Sanglas amb *Lo plant d'En Bach de Roda*, *Lo cant del Sanguntí* i *Suspirs*.

Els dos grans amics del poeta, esmentats repetides voltes, tingueren cura el 1881 d'aplegar un conjunt de 18 poemes en un volum, que oferiren a la seva mare amb una emotiva carta-pròleg de qui, aleshores, deuria representar el capmestre de la poesia vigatana: Jaume Collrell. Crec que aquest volum acull la gairebé totalitat de les seves composicions. El llibre, de 60 pàgines, s'intitula *Poesies* i fou editat a Vic en la Estampa de Ramon Anglada; fou presentat en el Cercle Literari el 23 de desembre, intervenint en la sessió els seus íntims, Jeroni Serdà i Lluís B. Nadal, amb dos parlaments sobre el poeta traspasat i llegint Nadal, *Esparses perdudes*, fragments de poesies no inserides en el llibre.

Totes, o gairebé totes, les poesies del llibre porten la data inclosa en el bienni que hem esmentat i alguna escrita a la Cerdanya, terra de la seva mare, on s'havia refugiat una temporada en recerca de la salut perduda.

L'afecte amb què el tingueren tots els seus amics és una mostra del seu caràcter senzill i bondadós, i la preferència que dedicaren als seus poemes és també efecte del valor de les seves obres, en les quals hi traspua una claríssima tendència èpica i una ferma convicció religiosa. En aquestes dues vessants es manifesta clarament expert amb valentes i ben construïdes estrofes i amb signes evidents d'elevat misticisme.